

Rechtsgeldigheid van ERDS en qERDS in België

Juridische en praktische toelichting

Aangetekend B.V.

QUALIFIED
TRUST SERVICE
PROVIDER
compliant with eIDAS

Document	Versie
Uitgegeven door	Aangetekend B.V.
Document eigenaar	Wouter van den Brink
Telefoon	+31 302006838
Datum	1st of June 2026
Versie	1.2

Versie management

Version	Date	Editor(s)	Change(s)
1.0	20-05-2026	Bastiaan ter Weel	Concept versie – originele titel: Rechtsgeldigheid qERDS in België op basis van separate stukken
1.1	28-05-2026	Wouter van den Brink en Willem Voogt	Bredere uitwerking met ook ERDS naast qERDS, diverse document reviews en juridische toetsing
1.2	01-06-2026	Wouter van den Brink	Final review and adjustment of details

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Europees juridisch kader - eIDAS	4
2.1 Gekwalificeerde vertrouwensdiensten	5
2.2 Artikel 43 eIDAS vormt de kern van het bewijsrechtelijke kader.	5
2.3 Artikel 44 eIDAS bevat de inhoudelijke eisen waaraan een qERDS moet voldoen.	5
3. Belgische wettelijke context	6
3.1 Artikel XII.25 §7 WER	6
3.2 Artikel XII.25 §1 WER	6
4. ERDS versus qERDS	6
4.1 Afwegingsmatrix ERDS versus qERDS	7
5. Toezicht, qTSP's en Trusted Lists	9
6. Belgische jurisprudentie en praktijk	10
### Arbeidsrechtbank Antwerpen, 13 oktober 2025	11
### Arbeidshof Antwerpen, 10 december 2024	12
### Europese rechtspraak: Ekofrukt	12
### Praktische betekenis van de jurisprudentie inzake elektronisch aangetekende bezorging	13
7. eIDAS 2.0 en toekomstige ontwikkelingen	13
8. FAQ	14
8.1 Moet een aangetekende zending in België altijd via Bpost verlopen?	14
8.2 Is een Nederlandse qTSP geldig in België?	14
8.3 Is qERDS altijd verplicht?	14
8.4 Betekent qERDS automatisch dat een bericht juridisch altijd geldig is?	14
8.5 Waarom kiezen organisaties soms toch voor ERDS?	14
8.6 Kan ERDS juridisch voldoende zijn?	14
8.7 Moet een organisatie zelf een qTSP zijn om een qERDS te mogen leveren?	14
9. Conclusie	15
10. Gebruikte bronnen en referenties	15

1. Inleiding

De digitalisering van formele communicatie neemt binnen Europa snel toe. Organisaties zoeken steeds vaker naar manieren om juridische kennisgevingen, contractuele communicatie en formele correspondentie digitaal te verzenden, waarbij zekerheid van ontvangst en rechtsgeldigheid de belangrijkste voorwaarden zijn. Binnen die ontwikkeling spelen elektronische aangetekende bezorgdiensten, die volledig gericht zijn op deze karakteristieken, dan ook een steeds belangrijker rol.

Tegelijkertijd blijkt in de praktijk dat het onderscheid tussen een gewone elektronische aangetekende bezorgdienst (ERDS) en een gekwalificeerde elektronische aangetekende bezorgdienst (qERDS) niet altijd helder is. Daarnaast leeft regelmatig de vraag welke juridische waarde dergelijke diensten precies hebben binnen België, en in hoeverre de Belgische regelgeving afwijkt van de Nederlandse praktijk.

Dit document beoogt een juridisch en daarnaast praktisch kader te schetsen voor het gebruik van ERDS en qERDS binnen en vanuit België. Het document is bedoeld voor business partners, juridische adviseurs, compliance officers en organisaties die digitale aangetekende communicatie willen inzetten binnen een Belgische context.

Het uitgangspunt van dit document is nadrukkelijk niet dat qERDS in alle gevallen de enige juiste oplossing zou zijn. De juridische werkelijkheid blijkt genuanceerder te zijn, zoals in het vervolg van dit document wordt beschreven.

Een ander aspect is de zogenoemde kennisnemingsleer, die in België een belangrijke rol speelt. Net als in Nederland waar de Ontvangsttheorie uit het Burgerlijk Wetboek haar juridische werking heeft, wordt in de Belgische praktijk bij juridische kwesties vooral gekeken naar de vraag of voldoende aannemelijk kan worden gemaakt dat de geadresseerde daadwerkelijk kennis heeft kunnen nemen van de inhoud van de boodschap.

2. Europees juridisch kader - eIDAS

Met de opzet van de eIDAS-Verordening (electronic IDentification and Trust Services)¹², werd een veilige, betrouwbare en naadloze digitale omgeving in heel Europa gecreëerd.

Omdat een Europese verordening directe werking heeft binnen de lidstaten van de Europese Unie, maakt de eIDAS-Verordening rechtstreeks deel uit van het Belgische juridische kader. De verordening vormt daarmee de basis voor de juridische voorwaarden en bijbehorende erkenning van onder meer elektronische handtekeningen en elektronische aangetekende bezorgdiensten als vertrouwensdiensten.

Voor dit document zijn de volgende elementen uit de eIDAS-Verordening van belang:

- gekwalificeerde vertrouwensdienstverleners (qualified Trust Service Provider of qTSP's);
- elektronische aangetekende bezorgdiensten;
- en gekwalificeerde elektronische aangetekende bezorgdiensten (qERDS).

---

¹ Verordening (EU) 910/2014 en Verordening (EU) 2024/1183

² <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>

2.1 Gekwalificeerde vertrouwensdiensten

Een gekwalificeerde verlener van vertrouwensdiensten (qTSP) moet voldoen aan de extra vereisten die worden gesteld door de eIDAS-verordening voor het bieden van de hoogste mate van zekerheid, in de vorm van de in de verordening genoemde vertrouwensdiensten.

Organisaties die worden erkend als qTSP worden onafhankelijk beoordeeld, staan onder permanent toezicht en worden regelmatig stringent ge-audit om te waarborgen dat ze blijven voldoen aan de door eIDAS gestelde vereisten.

Met een specifiek keurmerk wordt aangegeven dat een vertrouwensdienst gekwalificeerd is en voldoet aan de eIDAS-eisen.

2.2 Artikel 43 eIDAS vormt de kern van het bewijsrechtelijke kader.

Artikel 43 lid 1 van de eIDAS-Verordening bepaalt dat elektronische aangetekende bezorgdiensten niet als bewijs mogen worden geweigerd uitsluitend omdat zij elektronisch zijn of niet voldoen aan de eisen van een gekwalificeerde dienst. Daarmee biedt eIDAS een belangrijke juridische basis voor de standaard ERDS-diensten.

Artikel 43 lid 2 kent vervolgens aanvullende wettelijke bepalingen toe, zodat het een gekwalificeerde qERDS wordt. In dit artikel wordt het rechtsgevolg (de bewijskracht) van een qERDS beschreven. Daarbij gaat het onder meer om:

- integriteit van gegevens;
- bewijs van verzending;
- bewijs van ontvangst;
- datum en tijd van verzending en ontvangst;
- en identificatie van betrokken partijen.

2.3 Artikel 44 eIDAS bevat de inhoudelijke eisen waaraan een qERDS moet voldoen.

In Artikel 44 van de eIDAS-Verordening worden de technische en organisatorische eisen beschreven waaraan een ERDS moet voldoen om als 'gekwalificeerd' te worden aangemerkt.

Die eisen hebben onder meer betrekking op:

- identificatie van verzender en ontvanger;
- beveiliging van de verzending;
- bescherming tegen onopgemerkte wijzigingen;
- en het gebruik van gekwalificeerde tijdstempels.

Ook Artikel 3, punt 36 van eIDAS is relevant. Daarin verduidelijkt de Europese wetgever dat elektronische aangetekende bezorgdiensten moeten voorzien in bewijs van verzending en ontvangst en bescherming moeten bieden tegen verlies, diefstal of ongeoorloofde wijziging van gegevens.

De Europese regelgeving creëert daarmee een duidelijk juridisch onderscheid tussen:

- gewone ERDS-diensten, die bewijsrechtelijk relevant kunnen zijn;
- qERDS-diensten, die moeten voldoen aan aanvullende wettelijke voorwaarden voor meer zekerheid wederzijds.

3. Belgische wettelijke context

Een Europese verordening, zoals de eIDAS-Verordening, wordt niet omgezet naar nationale wetgeving. Verordeningen zijn in hun geheel verbindend en rechtstreeks toepasselijk in alle lidstaten.

De Belgische Wet van 21 juli 2016 is dan ook slechts ontworpen om de eIDAS-verordening lokaal uit te voeren en aan te vullen. De wet creëerde het Belgische juridische kader voor elektronische identificatie en vertrouwensdiensten door Titel 2 toe te voegen aan Boek XII van het Wetboek van Economisch Recht (WER).

3.1 Artikel XII.25 §7 WER

Een centrale bepaling daarbij is artikel XII.25 §7 WER. Dit artikel bepaalt dat wanneer wetgeving een aangetekende zending voorschrijft, hieraan in beginsel ook kan worden voldaan via een gekwalificeerde elektronische aangetekende bezorgdienst.

Deze bepaling vormt de belangrijkste Belgische wettelijke basis voor het gebruik van qERDS als alternatief voor de klassieke papieren aangetekende post.

Tegelijkertijd moet deze bepaling genuanceerd worden gelezen. Het artikel creëert geen absoluut automatisme waarbij iedere elektronische verzending automatisch dezelfde juridische uitwerking heeft als iedere papieren aangetekende brief. De uiteindelijke beoordeling blijft afhankelijk van:

- het toepasselijke rechtsdomein;
- de concrete omstandigheden;
- identificatie van partijen;
- bewijs van kennisneming;
- en eventuele sectorspecifieke regelgeving.

Omdat de vereisten om te kunnen voldoen aan de stringente eIDAS-normen soms complex kunnen zijn, worden in de terminologische gids van de Federale Overheidsdienst Economie (FOD) nadere richtlijnen gegeven³.

3.2 Artikel XII.25 §1 WER

Daarnaast bevat artikel XII.25 §1 WER belangrijke uitgangspunten rond elektronische communicatie en aanvaarding. In bepaalde contexten — bijvoorbeeld binnen consumentenrelaties of arbeidsrechtelijke verhoudingen — kan instemming van de ontvanger relevant blijven.

4. ERDS versus qERDS

In discussies over elektronische aangetekende communicatie ontstaat regelmatig een te zwart-wit beeld waarbij qERDS als “de enige juridisch correcte oplossing” wordt gepositioneerd en gewone ERDS als juridisch onvoldoende zou worden beschouwd. Die voorstelling doet onvoldoende recht aan de praktijk.

---

³ <https://economie.fgov.be/sites/default/files/Files/Publications/files/Digital-Act-II-Terminologische-Gids.pdf>

Zowel ERDS als qERDS kunnen juridisch relevant zijn. De keuze tussen beide oplossingen hangt in belangrijke mate af van:

- de aard van de communicatie;
- het gewenste bewijsniveau;
- de mate van identificatie;
- de proportionaliteit van de oplossing;
- en het restrisico dat een organisatie bereid is te accepteren.

Een gewone ERDS kan in veel commerciële en contractuele situaties een relevante en bruikbare bewijspositie bieden. Daarbij spelen onder meer mee:

- logging;
- audittrails;
- notificaties;
- hashing;
- contractuele afspraken;
- en de feitelijke context van de communicatie.

qERDS biedt daarentegen aanvullende wettelijke technische en organisatorische eisen onder eIDAS en het Belgische WER. Dat leidt doorgaans tot een sterkere bewijspositie, met name in situaties waarin:

- formele kennisgevingen plaatsvinden;
- verhoogd juridisch risico bestaat;
- of identificatie van partijen essentieel is.

Het grootste praktische verschil tussen ERDS en qERDS ligt doorgaans in de identificatie van de ontvanger. Bij qERDS vereist artikel 44 eIDAS een hoge mate van zekerheid omtrent de identiteit van zowel verzender als ontvanger. In de praktijk gebeurt dit bijvoorbeeld via:

- eID;
- itsme;
- of vergelijkbare identificatiemiddelen.

Bij een standaard ERDS kan identificatie indirect blijken uit:

- bestaand gebruik van een e-mailadres;
- login-gegevens;
- contractuele context;
- aanvullende verificaties;
- of andere bewijsstukken.

Dat verschil heeft ook praktische gevolgen. qERDS biedt weliswaar een sterkere bewijspositie, maar kan tegelijkertijd leiden tot meer frictie in het verzend- en ontvangstproces. Wanneer een ontvanger zich niet succesvol identificeert, kan een qERDS-proces bijvoorbeeld worden afgebroken. Dat verhoogt de juridische zekerheid, maar kan impact hebben op gebruikerservaring en conversie. Daarom blijft proportionaliteit van groot belang. Niet iedere use case vereist nu eenmaal hetzelfde bewijsniveau.

4.1 Afwegingsmatrix ERDS versus qERDS

Op de volgende pagina hebben wij alle mogelijke afwegingen in een matrix gepresenteerd.

ERDS versus qERDS

De keuze voor zekerheid die past bij jouw communicatie

Zowel ERDS (elektronische aangetekende bezorgdienst) als qERDS (gekwalificeerde elektronische aangetekende bezorgdienst) hebben een juridische basis binnen eIDAS en het Belgische recht. De juiste keuze hangt af van het gewenste bewijsniveau, de context en de proportionaliteit van jouw communicatie.

Elke situatie vraagt om een andere afweging. Deze matrix helpt je de juiste keuze te maken tussen gebruiksgemak en maximale juridische zekerheid.

ONDERWERP	ERDS Elektronische aangetekende bezorgdienst	qERDS Gekwalificeerde elektronische aangetekende bezorgdienst	RESTRISICO / AANDACHTSPUNT
JURIDISCHE BASIS	Art. 43 lid 1 eIDAS	Art. 43 lid 2 + art. 44 eIDAS + art. XII.25 §7 WER	qERDS kent aanvullende wettelijke vermoedens
BEWIJSWAARDE	Vrij bewijs	Sterke wettelijke bewijspositie	Bij ERDS meer ruimte voor discussie
IDENTIFICATIE AFZENDER	Contextafhankelijk	Hoge mate van zekerheid vereist	Identificatie speelt grote rol in België
IDENTIFICATIE ONTVANGER	Beperkt / indirect mogelijk	Sterke identificatie (eID / itsme)	Bij ERDS groter risico op betwisting
BEWIJS VAN INHOUD	Afhankelijk van logging en hashing	Sterke integriteitswaarborgen	qERDS biedt sterkere integriteitspositie
BEWIJS VAN VERZENDING	Mogelijk	Sterk wettelijk ondersteund	qERDS lager procesrisico
BEWIJS VAN ONTVANGST / KENNISNEMING	Contextafhankelijk	Sterkere bewijspositie maar geen absoluut bewijs van feitelijke lezing	Belgische kennisnemingsleer blijft relevant
CUSTOMER EXPERIENCE	Laagdrempelig	Meer verificatiestappen	qERDS kan lagere conversie geven
ADOPTIE DOOR ONTVANGERS	Vaak hoger	Mogelijk lager	Met name relevant in consumentencontext
KOSTEN	Lager	Hoger	Afweging proportionaliteit
COMPLEXITEIT IMPLEMENTATIE	Relatief beperkt	Complexer	qERDS vereist zwaardere processen
GESCHIKTE USE CASES	Herinneringen, commerciële communicatie, contractuele communicatie	Arbeidsrecht, formele ingebrekestellingen, gereguleerde processen	Afhankelijk van juridisch risico
PROCESRISICO	Hoger	Lager	qERDS verkleint bewijsdiscussies
EU-ERKENNING	Niet automatisch gekwalificeerd	EU-brede erkenning via Trusted Lists	qERDS sterker grensoverschrijdend kader
TOEZICHT	Niet noodzakelijk onder eIDAS-toezicht	Verplicht toezicht door bevoegde autoriteit	qERDS onder toezicht FOD/RDI
RESTRISICO ALGEMEEN	Acceptabel in veel commerciële contexten	Lager bij formele juridische procedures	Afhankelijk van proportionaliteit en use case

ERDS: praktisch en effectief

Ideaal voor commerciële en contractuele communicatie waar gebruiksgemak, adoptie en kosten een belangrijke rol spelen en het restrisico beperkt is.

qERDS: maximale juridische zekerheid

De juiste keuze wanneer formele procedures, hogere risico's of wettelijke verplichtingen vragen om de sterkste mogelijke bewijspositie.

Geen enkele verzendmethode garandeert automatisch dat een rechter een specifieke kennisgeving in alle omstandigheden als rechtsgeldig zal aanvaarden. Context, proportionaliteit en het totale bewijsdossier blijven altijd bepalend.

5. Toezicht, qTSP's en Trusted Lists

De eIDAS-verordening verplicht iedere lidstaat een toezichthouder aan te wijzen voor gekwalificeerde vertrouwensdienstverleners.

In België vervult de FOD Economie deze rol. In Nederland ligt het toezicht bij de Rijksinspectie Digitale Infrastructuur (RDI).

Deze toezichthouders zijn verantwoordelijk voor:

- erkenning van qTSP's;
- toezicht op naleving van eIDAS;
- periodieke controles;
- beheer van Trusted Lists;
- en handhaving van de gekwalificeerde status (ook bij eventuele wijzigingen in de bedrijfsvoering of de bedrijfsprocessen).

Een qTSP moet periodiek onafhankelijke conformiteitsaudits ondergaan op basis van ETSI-standaarden. Voor qERDS zijn daarbij met name relevant:

- ETSI EN 319 401;
- ETSI EN 319 521;
- ETSI EN 319 522;
- ETSI EN 319 531.

Deze normen bevatten eisen rond:

- informatiebeveiliging;
- identificatie;
- audittrail;
- integriteit van gegevens;
- cryptografische beveiliging;
- logging;
- continuïteit;
- incidentmanagement;
- en governance van vertrouwensdiensten.

Trusted Lists spelen binnen dit systeem een centrale rol. Op grond van artikel 22 eIDAS publiceren lidstaten officiële lijsten van gekwalificeerde vertrouwensdienstverleners en hun gekwalificeerde diensten⁴.

Bij verificatie op de Trusted List moet overigens niet alleen gekeken worden naar de naam van de aanbieder, maar ook naar de specifieke vertrouwensdienst en de status daarvan. Een organisatie kan immers voor bepaalde diensten gekwalificeerd zijn zonder dat iedere aangeboden dienst automatisch een gekwalificeerde vertrouwensdienst is.

Belangrijk daarbij is dat een erkenning EU-breed werkt. Een Nederlandse qTSP hoeft dus niet afzonderlijk op de Belgische Trusted List te staan om binnen België als qTSP erkend te worden.

---

⁴ <https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/>

Met eIDAS 2.0 wordt deze grensoverschrijdende erkenning aanzienlijk verduidelijkt en versterkt. Waar eIDAS 1.0 (2014) zich vooral richtte op de publieke sector, zorgt de aanvullende verordening voor een naadloze en verplichte acceptatie in de hele Europese Unie. Een qERDS die in één lidstaat als gekwalificeerde dienst wordt geleverd, moet als gekwalificeerde dienst worden erkend in alle andere lidstaten.

Hoewel eIDAS een sterk Europees erkenningskader creëert, betekent dit niet automatisch dat iedere organisatie verplicht is ieder technisch kanaal of iedere applicatie zonder meer te ondersteunen. Technische interoperabiliteit en praktische procesinrichting kunnen relevant blijven.

Dit werd onder meer bevestigd in het arrest Ekofrukt van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ EU 20 oktober 2022, EU:C:2022:815). Het Hof bevestigde daarin dat elektronische vertrouwensdiensten niet uitsluitend vanwege hun elektronische aard geweigerd mogen worden, maar erkende tegelijkertijd dat technische beperkingen in bepaalde situaties relevant kunnen zijn.

Nederlandse Trusted List:

<https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/tl/NL>

Belgische Trusted List:

<https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/tl/BE>

Aangetekend B.V. is een Legal Tech bedrijf, dat al ruim 15 jaar gespecialiseerd is in Beveiligd en Rechtsgeldig E-mailen. De onderneming is zo'n gekwalificeerde vertrouwensdienstverlener (qualified Trust Service Provider (qTSP)) conform de eIDAS-Verordening en heeft derhalve een notering op de EU Trust List.

6. Belgische jurisprudentie en praktijk

De Belgische rechtspraak over qERDS bevindt zich nog in ontwikkeling, maar er zijn inmiddels meerdere relevante aanknopingspunten. Daarbij moet onderscheid worden gemaakt tussen de algemene Belgische rechtspraak over kennisgeving en ontvangst enerzijds, en de recente rechtspraak (jurisprudentie) over de toepassing van qERDS anderzijds.

Een belangrijk uitgangspunt binnen het Belgische recht is dat juridische kennisgevingen niet uitsluitend worden beoordeeld op de gekozen verzendvorm, maar vooral op de vraag of redelijkerwijs kan worden vastgesteld dat de geadresseerde kennis heeft kunnen nemen van de inhoud van de boodschap.

Voor elektronische aangetekende communicatie betekent dit dat niet alleen de formele kwalificatie van de dienst relevant is, maar ook het totale bewijsdossier rond:

- verzending;
- aflevering;
- identificatie;
- integriteit van de inhoud;
- notificatie;
- en eventuele kennisneming door de geadresseerde.

De Belgische rechtspraak aanvaardt reeds geruime tijd elektronische communicatie en elektronische bewijsvoering binnen het algemene bewijsrecht, mits betrouwbaarheid, integriteit en toerekenbaarheid voldoende kunnen worden aangetoond. qERDS sluit daarmee aan bij een bredere evolutie richting digitalisering van bewijs en kennisgeving.

Arbeidsrechtbank Antwerpen, 13 oktober 2025

De meest concrete Belgische uitspraak over qERDS is het vonnis van de Arbeidsrechtbank Antwerpen, afdeling Antwerpen, van 13 oktober 2025. De officiële publicatie op de website van de Belgische Hoven en Rechtbanken vermeldt dat aan de arbeidsrechtbank de vraag werd voorgelegd of een werkgever de kennisgeving van de dringende reden tot ontslag kon versturen via een elektronische aangetekende brief. Artikel 35 van de Arbeidsovereenkomstenwet vereist namelijk dat deze kennisgeving gebeurt via aangetekende brief, gerechtsdeurwaardersexploot of een brief waarvan het duplicaat voor ontvangst wordt ondertekend.

De rechtbank oordeelde dat een gekwalificeerde elektronische aangetekende zending die voldoet aan de strikte eisen van eIDAS inderdaad kan worden gelijkgesteld met een aangetekende brief in de zin van artikel 35 Arbeidsovereenkomstenwet.

Officiële bron:

<https://www.rechtbanken-tribunaux.be/nl/nieuwsartikel-lokaal/vonnis-13-oktober-2025>

Uit het geanonimiseerde vonnis blijkt dat de werknemer onder meer aanvoerde dat:

- een aangetekende brief enkel via bpost en op papier zou kunnen worden verstuurd;
- vooraf geen toestemming was gegeven voor elektronische communicatie over het ontslag;
- en de elektronische toegang via itsme onvoldoende zekerheid zou bieden.

De werkgever stelde daartegenover dat gebruik was gemaakt van een gekwalificeerde elektronische aangetekende bezorgdienst conform artikel 43 eIDAS en dat het systeem bovendien voorzag in een hybride fallback naar een klassieke aangetekende brief via bpost indien de elektronische zending niet zou worden geopend.

De rechtbank vertrekt vervolgens nadrukkelijk vanuit het eIDAS-kader. Daarbij verwijst zij expliciet naar het non-discriminatiebeginsel van artikel 43 lid 1 eIDAS. Dat beginsel houdt in dat aan een elektronische aangetekende bezorgdienst rechtsgevolg en bewijswaarde niet mogen worden ontzegd louter omdat de dienst elektronisch is of niet voldoet aan de eisen voor een gekwalificeerde dienst. De rechtbank benadrukt daarbij dat deze bepaling rechtstreekse werking heeft binnen de Belgische rechtsorde.

Vervolgens bespreekt de rechtbank de specifieke eisen voor qERDS uit artikel 44 eIDAS, waaronder:

- identificatie van de verzender;
- identificatie van de geadresseerde vóór bezorging;
- bescherming tegen wijziging van gegevens;
- gebruik van geavanceerde elektronische handtekeningen of zegels;
- en het gebruik van gekwalificeerde elektronische tijdstempels.

Voor de Belgische context is vooral relevant dat de rechtbank ook uitvoerig ingaat op de verhouding met de Belgische postwetgeving en de WER. Daarbij overweegt zij dat het begrip “aangetekende zending” niet noodzakelijk beperkt is tot een papieren aangetekende brief via bpost. De rechtbank verwijst in dat verband naar de parlementaire voorbereiding en naar artikel XII.25 §7 WER, waarin expliciet is bepaald dat aan een wettelijke verplichting tot aangetekende verzending geacht wordt te zijn voldaan door gebruik van een gekwalificeerde elektronische aangetekende zending, behoudens bijzondere wettelijke of reglementaire uitzonderingen.

In de concrete beoordeling hechtte de rechtbank onder meer belang aan:

- de vaste datum en tijd van verzending;
- de strikte arbeidsrechtelijke termijnen;
- identificatie van verzender en ontvanger via eID of itsme;
- de integriteit van de documenten;
- de audittrail van het systeem;
- en het feit dat de werknemer daadwerkelijk op de ontslagbrief had gereageerd.

Dat laatste element is juridisch relevant omdat het aansluit bij de eerder genoemde Belgische kennisnemingsleer: niet uitsluitend de verzendwijze zelf, maar ook de concrete mogelijkheid tot kennisneming speelt een rol in de beoordeling.

De rechtbank verwierp daarnaast het argument dat “iedereen met de telefoon” toegang zou kunnen krijgen tot de elektronische zending. Volgens de rechtbank biedt itsme als erkend identificatiemiddel voldoende waarborgen, onder meer door gebruik van persoonlijke codes en biometrische verificatie.

De uitspraak is om meerdere redenen relevant. Ten eerste bevestigt zij dat qERDS in België niet louter theoretisch wordt erkend, maar ook daadwerkelijk door een Belgische rechtbank wordt toegepast binnen een formele context met strikte vormvereisten. Ten tweede blijkt uit het vonnis dat de rechter niet alleen kijkt naar het label “qERDS”, maar naar de concrete technische en juridische waarborgen van het gehele proces.

Opvallend is bovendien dat de rechtbank voorzichtig formuleert en spreekt over waarborgen die vergelijkbaar zijn met een klassieke aangetekende zending. Sommige juridische commentatoren en advocatenkantoren gaan bij de uitleg van deze casus verder en wijzen erop dat qERDS technisch zelfs sterkere integriteits- en identificatiewaarborgen kan bieden dan klassieke aangetekende post. De rechtbank zelf beperkt zich echter tot het vaststellen van juridische gelijkwaardigheid binnen de concrete context van deze zaak.

Tegelijkertijd blijft de uitspraak zorgvuldig begrensd. Het gaat om lagere rechtspraak binnen een specifieke arbeidsrechtelijke context. Het vonnis vormt dus geen algemeen precedent van een hoogste rechtscollege, maar wordt in de Belgische praktijk wel beschouwd als een belangrijke indicatie van de verdere rechtsontwikkeling rond qERDS.

Arbeidshof Antwerpen, 10 december 2024

In het vonnis van de Arbeidsrechtbank Antwerpen wordt bovendien verwezen naar een arrest van het Arbeidshof⁵ Antwerpen van 10 december 2024.

Volgens de Arbeidsrechtbank verwees het Arbeidshof daarbij naar parlementaire voorbereiding van het Nieuwe BW, waaruit volgt dat het begrip “per post aangetekende zending” niet noodzakelijk beperkt is tot een fysieke aangetekende brief via Bpost, maar ook betrekking kan hebben op elektronische aangetekende zendingen binnen het toepasselijke elektronische rechtskader.

Hoewel het arrest zelf als onuitgegeven wordt vermeld, is deze verwijzing juridisch relevant. Zij ondersteunt immers de bredere interpretatie dat Belgische regelgeving rond “aangetekende zendingen” niet zonder meer uitsluitend ziet op fysieke postverzending.

De verwijzing naar het Arbeidshof is bovendien relevant omdat daarmee ook op niveau van een hoger rechtscollege afstand lijkt te worden genomen van een louter fysieke interpretatie van het begrip “ter post aangetekende brief”.

Europese rechtspraak: Ekofrukt

Naast Belgische rechtspraak is ook Europese jurisprudentie relevant. In het arrest Ekofrukt van het Hof van Justitie van de Europese Unie van 20 oktober 2022 (zaak C-362/21) heeft het Hof zich uitgesproken over de uitleg van eIDAS in het kader van elektronische vertrouwensdiensten.

Hoewel deze zaak betrekking had op elektronische handtekeningen en niet specifiek op qERDS, is de benadering van het Hof wel degelijk relevant voor elektronische aangetekende bezorgdiensten. Het Hof

---

⁵ Een Arbeidshof is een beroepsinstantie, in hiërarchie ondergeschikt aan een Arbeidsrechtbank

bevestigt daarin dat elektronische vertrouwensdiensten niet enkel vanwege hun elektronische aard mogen worden miskend, terwijl tegelijkertijd technische verifieerbaarheid en de concrete voorwaarden van de dienst relevant blijven voor de beoordeling.

Praktische betekenis van de jurisprudentie inzake elektronisch aangetekende bezorging

De huidige Belgische jurisprudentie bevestigt geen absoluut automatisme, maar wel een duidelijke ontwikkeling richting verdere acceptatie van elektronische aangetekende communicatie onder de eIDAS-Verordening.

Een qERDS die uitsluitend wordt geleverd door een gekwalificeerde vertrouwensdienstverlener en dus voldoet aan de eisen van eIDAS, kan in België een steeds sterkere juridische positie hebben als alternatief voor een 'klassieke' aangetekende zending.

Tegelijkertijd blijft het in iedere concrete toepassing van belang om te beoordelen:

- of de dienst daadwerkelijk als qERDS op een EU Trusted List staat gepubliceerd;
- of verzender en geadresseerde correct zijn geïdentificeerd;
- of datum, tijd, inhoud en ontvangst voldoende bewijsbaar zijn;
- of sprake is van bijzondere wettelijke of reglementaire vormvereisten;
- en of het totale bewijsdossier aansluit bij de Belgische kennisnemingsleer.

Daarmee bevestigt de Belgische praktijk vooral de kernlijn van dit document: qERDS biedt de sterkste bewijspositie, maar juridische zorgvuldigheid en proportionaliteit blijven essentieel.

7. eIDAS 2.0 en toekomstige ontwikkelingen

Met de komst van eIDAS 2.0, die naast bepalingen over internationale acceptatie met name aanvullingen geeft betreffende een Europees breed geaccepteerde digitale wallet, beweegt Europa verder richting een geïntegreerd stelsel van digitale identiteit en vertrouwensdiensten.

Bron: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj>

Binnen deze ontwikkeling nemen interoperabiliteit, digitale wallets en grensoverschrijdende vertrouwensdiensten een steeds belangrijkere plaats in.

Voor qERDS is daarnaast Uitvoeringsverordening (EU) 2025/1944 ofwel eIDAS 2.0 relevant. Daarmee heeft de Europese Commissie nadere regels vastgesteld voor referentiestandaarden en interoperabiliteit van qERDS-diensten.

Bron: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1944/oj

Waar eIDAS-Verordening zich voornamelijk op de overheid richtte, verplicht eIDAS 2.0 ook bepaalde private partijen om de EUDI-wallet te accepteren. Dit geldt onder meer voor zeer grote onlineplatforms, banken, en diensten in de energie-, transport- en gezondheidssector

8. FAQ

8.1 Moet een aangetekende zending in België altijd via Bpost verlopen?

Nee. Belgische wetgeving en eIDAS erkennen ook elektronische aangetekende bezorgdiensten.

8.2 Is een Nederlandse qTSP geldig in België?

Ja. Een qTSP die correct staat gepubliceerd op een EU Trusted List wordt erkend binnen de gehele Europese Unie.

8.3 Is qERDS altijd verplicht?

Nee. Dat hangt af van het toepasselijke rechtsdomein, het restrisico, de gewenste bewijspositie en de proportionaliteit van de gekozen oplossing.

8.4 Betekent qERDS automatisch dat een bericht juridisch altijd geldig is?

Nee. qERDS biedt een sterke bewijspositie, maar de uiteindelijke juridische beoordeling blijft afhankelijk van de concrete omstandigheden, kennisneming, correcte identificatie en toepasselijke regelgeving.

8.5 Waarom kiezen organisaties soms toch voor ERDS?

Omdat ERDS in veel situaties een praktische en proportionele oplossing kan zijn met:

- lagere drempels;
- Gebruiksvriendelijker verzend- en ontvangstproces;
- hogere adoptie;
- en lagere kosten.

8.6 Kan ERDS juridisch voldoende zijn?

Ja. In veel commerciële en contractuele contexten kan ERDS juridisch relevant en praktisch voldoende zijn, afhankelijk van het totale bewijsdossier en de omstandigheden van het geval.

8.7 Moet een organisatie zelf een qTSP zijn om een qERDS te mogen leveren?

Ja. Op grond van artikel 44 van de eIDAS-Verordening kan uitsluitend een gekwalificeerde vertrouwensdienstverlener (qTSP) een gekwalificeerde elektronische aangetekende bezorgdienst leveren.

Daarvoor moet:

- de aanbieder onder toezicht staan van een bevoegde toezichthouder;
- de betreffende dienst als gekwalificeerde vertrouwensdienst zijn opgenomen op een EU Trusted List;
- en voldaan worden aan de eisen van eIDAS en de toepasselijke ETSI-standaarden.

In de praktijk kunnen commerciële partners, resellers of integratiepartners wel betrokken zijn bij distributie, implementatie, klantrelatiebeheer of facturatie van de dienst.

Daarbij blijft het echter van belang dat:

- voor gebruikers duidelijk is welke partij de feitelijke qERDS levert;
- de gekwalificeerde dienst daadwerkelijk onder verantwoordelijkheid van de qTSP wordt verricht;
- en de qTSP verantwoordelijk blijft voor naleving van de eIDAS-verordening.

Een reseller of agent wordt daarmee uitdrukkelijk niet zelf een qTSP.

9. Conclusie

ERDS en qERDS hebben beide een sterke juridische basis binnen België.

qERDS biedt daarbij de sterkste wettelijke bewijspositie onder eIDAS en het Belgische WER. Tegelijkertijd betekent dit niet dat ERDS juridisch zonder waarde zou zijn. In veel commerciële en contractuele situaties kan ERDS een proportionele en praktisch effectieve oplossing bieden. Anders geformuleerd: ERDS kan in minder risicovolle of meer commerciële contexten passend zijn, terwijl qERDS met name aangewezen is wanneer formele rechtsgevolgen, strikte termijnen, identificatie of bewijszekerheid centraal staan

Binnen de Belgische context blijven vooral identificatie, kennisneming, proportionaliteit en het totale bewijsdossier van groot belang.

De keuze tussen ERDS en qERDS is daarom geen zwart-wit keuze, maar een afweging tussen:

- juridische zekerheid;
- gebruiksgemak;
- proportionaliteit;
- bewijspositie;
- customer experience;
- en restrisico.

10. Gebruikte bronnen en referenties

Europese regelgeving

Verordening (EU) 910/2014 — eIDAS

<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>

Verordening (EU) 2024/1183 — eIDAS 2.0

<https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1183/oj>

Uitvoeringsverordening (EU) 2025/1944

https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_impl/2025/1944/oj

Belgische wetgeving

Wetboek Economisch Recht (WER)

<https://www.ejustice.just.fgov.be>

Wet van 21 juli 2016

<https://www.ejustice.just.fgov.be>

Trusted Lists en toezicht

EU Trusted List Browser

<https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/>

Nederlandse Trusted List

<https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/tl/NL>

Belgische Trusted List

<https://eidas.ec.europa.eu/efda/tl-browser/#/screen/tl/BE>

Europese Commissie — Trusted Lists

<https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/eu-trusted-lists>

Jurisprudentie

Arbeidsrechtbank Antwerpen — 13 oktober 2025

Hof van Cassatie — 25 mei 1990

HvJ EU — Ekofrukt (20 oktober 2022, EU:C:2022:815)

Overheids- en praktijkbronnen

FOD Economie

<https://economie.fgov.be>

Aangetekend — eIDAS / qTSP

<https://www.aangetekendmailen.nl/certificeringen/eidas/>

ICTRecht — Memo eIDAS-verordening Aangetekend B.V. (2024)

Reliance Advocaten

Embuild Antwerpen

commit | legal

ICTRechtswijzer.be

VRT NWS